

KURJER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 8-jej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 po.

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Euzebjusza Kapł. M.
Sroda: Wnieb. N. P. Marji.
Czwartek: Rocha Wyznawcy.
Piatek: Bernarda Opata.

Wschód słońca o godzinie 4-ej minut 27
Zachód 7-ej 43
Długość dnia godzin 15 16
Ubyło 1 14

Wschód księżycy o godzinie 4 minut 44 r.
Zachód 8 34 w
Wysokość wody na Wiśle st. 1 c. 6 (st. 1 c. 6)
Dziś o godzinie 4-jej zrana ciepła 12°

Sobota: Mirona Męczennika.
Niedziela: Agapita Męczennika.
Poniedziałek: Jacka Wyznawcy.
Wtorek: Joanny Fremiot Wd.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — **Telefon Redakcji 268.** — **Telefon administr. 517.**
W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: **Ajencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.**

KALENDARZ.

Święta i dni wolne: Dziś Dobrowoja, jutro Jacek św.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu warszawskiego oddziału Towarzystwa opieki nad zwierzętami. (Kancelaria Towarzystwa, Zielna, 19—7 wieczorem.) — Posiedzenie członków dozorcy cmentarza powązkowskiego. (Kancelaria cmentarza za rogatką powązkowską—7 wieczorem.)
Wystawy stale: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 16—od 10-jej zrana do 4-jej po południu.) — Wystawa obrazów Krywul. (Lokal wystawy w hotelu Europejskim—od 10-jej zrana do 8-jej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Lokal wystawy przy ulicy Nowy Świat № 27—od 10-jej zrana do 7-jej wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 66—codziennie od 10-jej zrana do 4-jej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-jej po południu. Wejście bezpłatne.) — Wystawa Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 66—codziennie od 10-jej zrana do 4-jej po południu, dla rzemieślników od 7—9-jej wieczorem, w niedziele zaś i święta od 10-jej zrana do 4-jej po południu.) — Wystawa etnograficzna. (Lokal wystawy przy ulicy Wiejskiej № 18, dom hr. Branickiego—od 10-jej zrana do 6-jej po południu.) — Wystawa starożytności. (Królewska № 1, róg Krak.-Przedm.—od 10-jej zrana do 6-jej po południu. Wejście kop. 15.)
Koncerty: Koncert orkiestry pod dyrykcją Adolfa Sonnenfelda. (Ogród Towarzystwa ogrodniczego przy ulicy Bagateli—7 wieczorem.)
Teatry: **Letni:** dziś „Tułacz” (melodramat); jutro „Ferreol” (dramat); — **Nowy:** dziś „Sztęgar” (opieretka—z udziałem panny Klementyny Czosnowskiej); jutro „O chlebie i wodzie” (wojewódzki—występ panny Marji Fertner) oraz „Ciotka Karola” (krotochwila); — **Na wyspie w Łazienkach:** jutro „Piękna Helena” (opieretka—z udziałem panny Klementyny Czosnowskiej). (8 wieczorem.)
Teatryki: **Bellevue:** dziś „Ulica Marszałkowska” (farsa); jutro „Ulica Marszałkowska” (farsa); — **Eldorado:** dziś „Męczennica” (utwór sceniczny); jutro „Męczennica” (utwór sceniczny); — **Wodevil:** dziś „Papa Pepy” (krotochwila); jutro „Papa Pepy” (krotochwila). (8 wieczorem.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 10016 rs. 15 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9—12-jej przed południem; pronęta walorów i wykupy uskuteczniają się od 9-jej zrana do 2-jej po południu i od 4—6-jej po południu.)

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

== **Petersb. wiad.** dowiadują się, iż sesja jesienna Rady państwa rozpocznie się w drugiej połowie września. Wśród licznych projektów, które kolejno wejdą pod obrady, znajdują się pomiędzy innymi: projekt o skupieniu prawa propinacyjnego i dominjalnego w Królestwie Polskiem, guberniach południowo-zachodnich i Besarabskiej, o skupie kilku kolei na rzecz skarbu, o nowej ustawie dla służby lekarskiej na kolejach, o utworzeniu nowego typu szkół rolniczych średnich, o spisie powszechnym ludności, o nowej ustawie wekslowej, o upadłości handlowej itd.

== **Naczelnik kolei** terespolskiej zwrócił się do władzy gubernialnej, iż wiele sklepów spożywczych, położonych w pobliżu toru, liczących stałych odbiorców pomiędzy służbą kolejową, z powodu nieporządków utrzymywania przez właścicieli, wymaga rewizji sanitarnej. Uwzględniając te motywy, p. gubernator warszawski wyznaczył komisję, złożoną z lekarza powiatowego dra Kuleszy, dra Zielińskiego i naczelnika straży ziemskiej. Komisja rozpoczęła czynności z dniem wczorajszym.

== Według zakomunikowanego nam przez radę miejską warszawską dobroczynności publicznej sprawozdania o przebiegu epidemii cholery w m. Warszawie, w ciągu doby od godziny 12-jej w południe do 12-go do tej samej godziny d. 13-go sierpnia, do szpitala na Pradze przybyło 10 nowych chorych, wyzdrowiało 5, zmarło 6, pozostało chorych 36; do szpitala żydowskiego przybyło chorych 14, wyzdrowiało 4, zmarło 3, pozostało 58; do szpitala zapasowego

przybyło 9 chorych, wyzdrowiało 4, zmarł 1, pozostało chorych 28. Razem więc było chorych 122, kiedy dnia poprzedniego było ich 112. Z liczby chorych na żydów przypada 57. Nowo przybyli chorzy pochodzą: z Warszawy z ulic: Przemysłowej nr. 31, Smoczej nr. 9, Franciszkańskiej nr. 19, Dzikiej nr. 1 i 34, Krochmalnej nr. 5, Milej nr. 50, Wolskiej nr. 37, Rybaki nr. 33, Krakowskiej-Przedmieścia nr. 1, Kaliksta nr. 17, dostawiony z ulicy Ślizkiej nr. 50, z przytułku noclegowego na Rybakach i Drogi Górczewskiej, nr. 77 po jednym, a z ulicy Rybaki z pod nr. 31 dwaj; z Pragi z domów: przy ul. Żabkowskiej nr. 22 i 40, Targowej nr. 17, 18, 30 i 43, Moskiewskiej nr. 3 i 7, przy ulicy Radzywińskiej nr. 13, 25 i 29, Nowej nr. 4, Białostockiej nr. 45 i Łochowskiej nr. 19 po jednym, a z ulicy Wiosennej z domu nr. 4 dwaj nadto z wsi Powazki i Czyste po jednym. Według zamieszczonego w *War. Dniem.* sprawozdania o przebiegu epidemii cholery, w obrębie gubernji kieleckiej w d. 7-ym sierpnia zachorowało osób 115, wyzdrowiało 41, zmarło 80, pozostało chorych 321. W obrębie gub. radomskiej od d. 2 do 5-go sierpnia zachorowało osób 553, wyzdrowiało 224, zmarło 276, pozostało chorych 375. W obrębie gubernji lubelskiej w d. 8-ym sierpnia zachorowała 1 osoba, zmarła 2, pozostało chorych 12. W obrębie gub. łomżyńskiej w d. 8-ym sierpnia zachorowało osób 8, wyzdrowiała 1, pozostało chorych 21.

== Wczoraj nadeszła z Zawichosta wiadomość telegraficzna o przyborze kilkoccalowym wody na Wiśle, wywołanym ulewą panującą w okolicy.

== **Naczelnik oddziału I-go warszawskiego okręgu komunikacji** zawiadomił władze miejskie, iż z powodu przedsięwzięcia gruntownej naprawy 4-tej i 5-tej wiorsty na szosie kaliskiej (za rogatką wolską) ruch kołowy ulegnie tu zupełnej przerwie. Powozy i wozy dążące ku Błoniu, mają objeżdżać miejsce robót ulicą Młynarską, drogą Górczewską oraz drogą brukowaną, należącą do fortów do wiorsty 7-mej, z kąd komunikacja już nie dozna przeszkód. Pochody pogrzebowe na cmentarz wolski będą przechodziły prawym chodnikiem drogi wolskiej aż do ukończenia robót.

== Po skończonej rewizji miesięcznej kasy magistratu i lombardu miejskiego kasy te od dziś rozpoczynają czynności bieżące.

== W połowie września rozpoczyna się w tutejszym lombardzie miejskim półroczna sprzedaż z licytacji fantów nieprolongowanych. Tym razem osoby interesowane zgłaszają się o prolongatę mniej opieszale, niż to poprzednio bywało, jednakże liczba przeznaczonych na sprzedaż fantów jest jeszcze bardzo znaczna; nadmieniamy przeto, iż według ustawy lombardowej przyjmowanie prolongaty wstrzymane być powinno na miesiąc przed licytacją.

== Projektowana przez ulicę Wolską linja kolei konnej do cmentarza prawosławnego ma przecinać kolej obwodową w punkcie, w którym oprócz dwóch linij kolei nadwiślańskiej przechodzą jeszcze drogi należące do zarządu wojennego. Z tego powodu rząd miejski zwrócił się z zapytaniem do głównego sztabu wojennego, czy niema z jego strony przeszkód do przecięcia powyższych dróg przez linję kolei konnej.

== Licytacja, wyznaczona przez wydział administracyjny magistratu na pokrycie dachu budynków 4-go oddziału straży ogniowej warszawskiej, sprawdziła trzech konkurentów, z których utrzymał się przy robocie F. Rozensal, odstąpiwszy od ceny kosztorysowej 497 rs. 62 kop. zaledwie 5 rs. 62 kop.

== Na odbytej w dniu wczorajszym licytacji na dostawę w r. 1895-ym dla policji warszawskiej materiału skózanego na 2050 par butów za sumę ogólną 9225 rs. z liczby sześciu konkurentów utrzymał

się przy dostawie warszawski kupiec 1-jej gildji, Pin-kus Lindenwajs, który odstąpił od ceny kosztorysowej 15½%, tj. około 1400 rs.

== **Ogólny dochód roczny z rzeźni miejskich** od r. 1891-go wykazuje następujące liczby: w r. 1891-ym rs. 131,313 kop. 60; w r. 1892-ym rs. 148,051 kop. 10; w r. 1893-ym rs. 154,345 kop. 60. W r. b. w budżecie miejskim dochód ten oznaczono na rs. 148,000, jakkolwiek niewątpliwie będzie on znacznie większy. Na rok przyszły przewidywany jest dochód w sumie rs. 154,350. Prócz tego z opłat pobieranych od handlarzy bydła za użytkowanie z targowisk miejskich wpłynąć ma ogółem około rs. 21,000.

== Na odbytej w d. 11-ym sierpnia r. b. pod przewodnictwem starszego ławnika magistratu, p. Wilczyńskiego, półrocznej sesji zgromadzenia kotlarzy warszawskich sporządzono listę majstrów, mających prawo wyboru na urzędy starszych, przyjęto do grona majstrów p. Oskara Klosa i wyzwolono na czeladników 13-tu uczniów, a mianowicie: Karola Ulrycha, Piotra Gröna, Józefa Zuchowskiego, Piotra Redgate, Romualda Fontana, Stanisława Czaplickiego, Henryka Hodkowskiego, Franciszka Motla, Jana Zarębę, Stefana Podwysockiego, Teodora Staszewskiego, Stefana Wołocha i Józefa Grzybińskiego. Nadto zapisano do terminu 12-tu uczniów. Stan kasy wykazał przy obliczeniu remanentu gotowizną i papierami procentowymi 3411 rs. 89 kop.

== Wczoraj w warszawskim Towarzystwie dobroczynności, o godz. 5-jej po południu, prezes wydziału wsparcia, p. Franciszek Rydykowski, w obecności grona opiekunów cyrkulowych, wypłacił 41 ubogim rs. 300, nadesłane Towarzystwu dla rozdania ubogim.

== Dotychczasowy pom. adw. przysięgłego p. Stanisław Krzemieniewski, mianowany został młodszym kandydatem do posad sądowych przy warszawskiej izbie sądowej.

Z teatru i muzyki.

* Dziś w teatrze Letnim wznowiony wczoraj z powodzeniem melodramat Eugenjusza Suego „Żyd wieczny tułacz.”

Znaczna część biletów na to przedstawienie już sprzedana za pośrednictwem kasy zamówień.

* W swoim czasie donosiliśmy, że w „Tułacz” wszystkie role otrzymały obecnie nową obsadę, zapomniałmy jednak uczynić wzmiankę o p. Piotrze Wiśnickim, który sam jeden pozostał przy swojej roli... suflera, bo i 25 lat temu suflował artystom biorącym udział w powyższym melodramacie.

Jarmark na chmiel.

Nadchodzące ze wszystkich stron kraju wieści o niepomyślnym stanie chmielników, przeważnie zniszczonych przez pleśń i mszyce, sprawiają wielką sensację tak pomiędzy właścicielami plantacji, jak i odbiorcami chmielu.

Pierwsi nie chcą dziś zawierać kontraktów na dostawę po cenach z góry umówionych, spodziewają się bowiem znacznego podwyższenia cen, ci zaś, co wcześniej tegoroczny plon sprzedali na kontrakty, żałują pośpiechu.

Odbiorcy znów, wprawdzie chętni są do kontraktowania chmielu, lecz przystępują do transakcyj bardzo oględnie, a to z powodu niepewności co do dobroci plonu, jaki im wypadnie tym razem, od producenta przyjąć, wciąż bowiem jeszcze trwają niesprzyjające dla chmielników warunki atmosferyczne.

Przeważnie zainteresowani w handlu chmielem u nas zdecydowani są czekać tegorocznego jarmarku warszawskiego, który już wszelkie niepewności usunie i rzecz w należytem świetle przedstawi.

Otóż jarmark ten rozpocznie się w d. 25-ym września i trwać będzie przez dni pięć, t. j. do d. 29-go tegoż miesiąca włącznie.

Otwarcie placu jarmarcznego przy składach war.

szawskiego kantoru Banku państwa (Nowogrodzka nr. 1600c) nastąpi w d. 17-ym września o godz. 10-ej zrana; od tej pory rozpoczyna się okres jarmarczny, trwający do d. 29-go września włącznie, w ciągu którego przyjmowany będzie chmiel do składów warszawskiego kantoru Banku państwa; wzmiankowane składki po za okresem jarmarcznym chmielu pod żadnym pozorem przyjmować nie mogą; chmielu w składach kantoru Banku państwa pozostawać może najdłużej sześć miesięcy, licząc od okresu jarmarcznego do końca lutego r. p.

Kantor Banku państwa żadnych zaliczeń na złożony w jego magazynach chmiel nie udziela.

Nie życzący sobie składać na placu jarmarcznym dostawionego do Warszawy chmielu, winien dostawę uskutecznić po za okresem jarmarcznym, t. j. przed rozpoczęciem jarmarku lub po jego ukończeniu, według bowiem obowiązujących przepisów wszystkie partje chmielu przybywające do Warszawy w ciągu okresu jarmarcznego, muszą być bezwarunkowo na plac jarmarczny dostawione.

W tegorocznym Komitecie jarmarcznym, pozostającym pod prezydencją p. prezydenta miasta generała Bibikowa, prócz członków z urzędu, mianowicie radcy magistratu p. Jana Ratyńskiego, starszego sekretarza magistratu p. Napoleona Cydzika i komisarza handlowego p. Trzebieckiego, wezmą udział zaproszeni przez p. prezydenta miasta członkowie delegacji: jako przedstawiciele producentów, obywatele: hr. Feliks Czacki z Koniuch, p. Adam Helbich z Konar, p. Witold Stankiewicz z Chmielnik i p. Jan Kleniewski z Kluczkowie; jako przedstawiciel spożywców chmielu, właściciel browarów p. Ryszard Machleid; wreszcie, jako przedstawiciel handlujących chmielom, bankier p. Józef Rawicz.

== Sady pokoju.

Ogólny koszt utrzymania instytucji sądowo-pokojujących w naszym mieście na rok przyszedł oznaczono w budżecie miejskim na rs. 115,322, t. j. o 7,693 rs. więcej niż w r. b.

Ogólną tę sumę podzielono na pozycje następujące: 1) koszty utrzymania składu osobistego w zjeździe sędziów pokoju—9,650 rs.; 2) wydatki na kancelarię i t. p. w tymże zjeździe—6,000 rs.; 3) utrzymanie składu osobistego 27-miu sądów pokoju—67,500 rs.; 4) najem kancelistów, stróżów, oraz inne rozchody w kancelariach sądów pokoju 25-ciu rewirów m. Warszawy—22,450 rs.; 5) odnowienie i kupno sprzętów do kancelaryj zjazdu i sądów—2,222 rs.; 6) utrzymanie 25 woźnych w kancelariach rewirowych—7,500 rs.

Ostatnia pozycja wprowadzoną zostaje na rok przyszedł po raz pierwszy, dotąd bowiem obowiązki woźnych w sądach pokoju spełniali policjanci.

== Kanalizacja i wodociągi.

Władza zatwierdziła już warunki, na jakich firma pp.: Kuks i Liedtke podjęła się robót jesiennych przy budowie wodociągów praskich, rozpoczęcie tedy budowy naznaczono stanowczo na przyszły tydzień.

Na początek roboty prowadzone będą z rurami o 16 cali średnicy t. j. na przestrzeni od zjazdu do mostu i jednocześnie od mostu ku ulicy Targowej.

Ponieważ okazało się, że umieszczenie magazynu do robót na Pradze w zabudowaniach po dawnym wodociągu przy ul. Dobrej byłoby zupełnie niedogodne, postanowił zarząd przeznaczyć na ten cel plac na wprost cerkwi na Pradze.

Plac ten ma być odgródzony stosownie.

Biura budowlane mieścić się będą po przeciwnej stronie ulicy.

Z raportów składanych co tydzień przez zarząd nowych wodociągów okazuje się, iż miasto wydaje w porze obecnej bezpłatnie w przeciągu tygodnia około 250,000 wiader wody filtrowanej, co podług obowiązującej taryfy przedstawia kwotę do 300 rs.

Rozdawnictwo wody wzrośnie jeszcze, gdyż postanowiono także dostarczać wodę do wsi Paryszew za rogatkami powązkowskimi.

Przeprowadzenie rury wodociągowej na ulicy Sześciłowej do domu p. Ściegosa, który wniósł o to podanie, nie będzie uskutecznione, gdyż dla jednej posesji miasto nie może tak znacznego ponosić wydatku.

Natomiast dom pana S. ma być za pomocą osobnej rury połączony z ulicą Dziką.

== Elektrotechnika.

W Warszawie powstaje filja berlińskiego towarzystwa elektrotechnicznego Siemens i Halske, posiadającego też fabryki w Petersburgu.

Na czele filji staje przyrodnik specjalista i znany popularyzator nauk przyrodzonych, p. R.

== Usługi oszust.

Józef Szczeciner złożywszy wizytę kupcowi, p. Finkelsteinowi, przypomniał się jako były jego szkolny kolega i, oświadczywszy, że jedzie do Nowego-Mińska, zapytał czy F. nie ma jakiego polecenia dla żony swojej tamże zamieszkałej.

Ponieważ p. F. znał istotnie dawniej jakiegoś Szczecinera, a żona w rzeczywistości mieszkała w Nowo-Mińsku, przeto

F. bardzo był wdzięcznym panu S. za jego grzeczność i doręczył mu gotówkę rs. 15 i różne przedmioty dla wręczenia pani F.

Szczeciner, doręczono mu pieniądze i przedmioty przywłaścił sobie.

Sąd pokoju skazał Sz. na miesiąc więzi.

== Najechania.

W dniu wczorajszym wydarzyły się aż trzy wypadki najechania.

Woźnica, Jacenty Tomaszewski, wjeżdżając w bramę domu pod № 7-ym przy ul. Bonifraterskiej najechał na Szczęść Hermanstadt, która uległa obrażeniu lewej nogi.

Poszwankowana leczy się w domu.

Około południa woźnica, Andrzej Zeliński, na ul. Twardziej najechał na przechodzącego Mateusza Ludwiciaka, w wieku lat 57, zamieszkałego pod № 57-ym przy ul. Grzybowskiej, który wskutek upadku złamał prawą nogę powyżej kolana.

W wypadku tym Ludwiciak sam był przyczyną nieszczęścia, mimo bowiem nawoływania woźnicy z drogi się nie usunął.

Po udzieleniu pomocy, poszwankowanego odwieziono na kurację do szpitala Dzieciątka Jezus.

W porze popołudniowej wreszcie, dorożkarz № 302 Błażej Morawski, na ul. Dzikiej najechał na ośmioletniego chłopca Joska Baumela, który poniósł dość ciężkie obrażenia piersi i brzucha.

Baumela odwieziono do szpitala żydowskiego.

== Przy pracy.

Na drodze żabkowskiej, Jan Stępek, pracujący przy podnoszeniu bala przez własną nieostrożność podstawił nogę, przy czem ciężar zmiażdżył mu stopę.

Stępek leczy się w domu na Nowej Pradze.

+ Egzamina wstępne i przejściowe w gimnazjum żeńskim w Radomiu odbywać się będą do d. 30-go b. m., lekcje rozpoczną się d. 1-go września. Miejsca wolne są we wszystkich klasach. Podania o przyjęcie przyjmowane są codziennie.

+ Teatr amatorski.

W niedzielę d. 12-go b. m. letnicy w Rudzie Guzowskiej urządzili na zaimprovizowanej scenie pod gołym niebem przedstawienie amatorskie w połączeniu z koncertem.

Odegrano „Cicha woda brzegi rwie” i „Ciocia Femcia”.

Z grona amatorów wyróżniły się panie: Per. i Fal., oraz pp.: Lob., Per. i W.

Pp. Ludwik Urstein i Hirszfild wykonali z powodzeniem na pianinie na cztery ręce poloneza Noskowskiego itd., za co podziękowano im rzeszami oklaskami.

+ Zabawa dla dzieci.

Śmiało się szczęście sprzyja.

Pod tą dewizą, mimo dnia pochmurnego, wystąpił onegdaj w Otwocku z zabawą dla dzieci p. J. Hołdyński.

I nie zawiódł się, mimo nawalnicy, która na półgodzinę przed rozpoczęciem zabawy nawiedziła Otwock.

Po burzy przyszła pogoda, dzięki której zabawa rozwijać się mogła w całej pełni.

Otwock oddawna zabawy takiej nie widział.

Obfity program oraz pomysłowość organizatora zabawy, sprawiły, że letnicy otwockcy spędzili kilka godzin bardzo przyjemnie.

Szczególnej numer programu „Bracia Siamscy” i puszczenie wielkiego balonu cieszyły się powodzeniem.

W przyszłą niedzielę p. J. Hołdyński ma zamiar znów wystąpić z drugą zabawą, która od pierwszej jeszcze świetniejszą będzie.

+ Wieści z kraju.

Nader uroczyste przy udziale tłumów publiczności odbył się w Lublinie pogrzeb zwłok ś. p. Jana Janiszewskiego.

Orszak pogrzebowy prowadził ks. kanonik Kamiński.

Trumnę okrywały liczne wieńce od różnych instytucji oraz osób prywatnych.

Nad grobem przemawiali pp.: adw. przys. Rogowski z Warszawy, adw. A. Wyszynski oraz adw. przys. Czerwiński z Lublina.

Z Iwangrodu donoszą, że wały ochronne nad Wisłą zostały tam na wiosnę uszkodzone i jeżeli nie zostaną wzmocnione, to w czasie nowego wylewu Wisły z pewnością nie wytrzymają naporu wody.

W sobotę urzędnicy izby skarbowej lubelskiej obchodzili wycieczką składkową do Krepca ćwierćwiekowy jubileusz istnienia tej instytucji.

Gazeta kielecka donosi, że wielu kuracjuszy z Bujska w powrotnej podróży na Kielce jedzie na Płaczów, omijając Chmielnik.

Przed dwoma tygodniami z kilku stron zwracano uwagę na to, że cholera przestaje grasować w miejscowościach, których mieszkańcy palą jałowicę.

Tak np. przed laty kilkunastu w pewnej wsi w kieleckiem palono jałowicę i wówczas cholera tam nie było, podczas gdy w okolicy grasowała; zaledwie jednokrotnie zaprzestano palenia jałowca, natychmiast cholera się pojawiła, poczem znów znikła, skoro tylko po wsi zaczęły rozchodzić się dymy jałowcowe.

Doniesienia te skłoniły do uczynienia próby z ja-

łowcem w Radomiu, gdzie od dni kilku wykadzają ziarnkami jałowca gmach rząd gubernjalnego, a na Wale płoną ogniska z krzaków tej rośliny.

+ Tartaki.

W ostatnich czasach w obrebie gub. kieleckiej i okolicy rozwinął się ogromnie handel drzewem, ztąd też tartaki tamtejsze nie są w możności podobać zamówieniom.

Tartaki w okolicy Kielec mają rocznie ze sprzedaży drzewa po 100 i 150 tysięcy rs. dochodu i wysyłają belki, deski, krokwie i t. d. w różne nawet odległe punkta.

Powodzenie tartaków dotychczasowych skłania przedsiębiorców do budowy nowych, parowych.

W r. z. zbudowano tartaki parowe w Piotrkowie, pod Opoczmem i w Kielcach, niezadługo zaś będzie puszczone w ruch tartak pod Jędrzejowem.

W niedługiej przyszłości można spodziewać się powstania jeszcze kilku tartaków wzdłuż linii kolei iwangrodzko-dąbrowskiej.

Tartaki w kieleckiem wysyłają drzewo przeważnie do Warszawy, Łodzi i na Śląsk pruski.

Na gruntach Głinie pod Radomiem, w pobliżu magazynu i plantu kolejowego rozpoczęto również budowę tartaku parowego.

Budują go przedsiębiorcy Foerster i Ska.

Obecnie są już tam na ukończeniu dom piętrowy na kantor fabryki, mieszkanie majstra i t. d.

A zatem ruch przedsiębiorczy w kierunku budowy tartaków rozwija się szybko, mimo to, że popyt na drzewo tutejsze w Pruskiej jest mały a zapasy desek w Warszawie rosną nieustannie.

Kupcy narzekają na niskie ceny materiałów budowlanych.

+ Pożar w osadzie.

W uzupełnieniu naszego sprawozdania o pożarze w Studzieniu, dodajemy, że ogień spostrzeżono pomiędzy godziną 3-ią a 4-tą po południu, a opanowano około 7-ej wieczorem, poczem do 10-ej dogaszano już tylko zgłiszczą wyższego piętra budynku, z którego w całości pozostały ściany szczytowe; ściany boczne zostały przepalone i trzeba będzie je na nowo budować.

Parter pozostał nieuszkodzony z wyjątkiem całkowicie zniszczonych sufitów.

Chłopcy z infirmerji zdołali się szybko niecierpka uratować.

Apteka prawie całkiem zniszczona.

Z pomocą pośpieszyło wielu okolicznych mieszkańców, lecz niestety, znaleźli się pomiędzy nimi tacy, którzy, korzystając z zamieszania, kradli, co się dało.

W ten sposób dyrektor osady pozbawiony został wszystkiego odzienia prócz tego, które miał na sobie, i dopiero po upływie kilku dni zdołał część rzeczy swoich odzyskać.

Wielką część owych skradzionych rzeczy znalazłono w chatkach okolicznych mieszkańców.

Dodać należy, że wychowawcy zakładu w czasie obrony zachowywali się bardzo odważnie.

Tak np. broniąc mienia ks. kapelana, którego mieszkanie znajdowało się na wyższym piętrze, pozostali na miejscu do ostatniej chwili, kiedy waliły się już belki i pałace się głównie z góry padały, tak, że w ostatniej chwili, mając odwrót ku wschodowi odcieci, po drabinach wyszli z płonącego budynku.

Pomimo tego, nikt ważniejszych uszkodzeń nie poniósł.

Poszkodowani dyrektor osady z rodziną i kapelan mieszczą się, aż do chwili odbudowania pawilonu, w ciasnych tymczasowo przygotowanych izdebkach.

+ Pożary.

W Jankowcach, gm. Błotnica, w gub. radomskiej, zgorzała z niewiadomej przyczyny plebanja, ubezpieczona na rs. 1,410.

Pastwą płomieni, oprócz mieszkania ks. proboszcza, padły wszystkie budynki, konie i cały inwentarz martwy.

Nadto spaliły się wszystkie ruchomości ks. proboszcza, Marcina Ratkowskiego, który niedawno obchodził swój jubileusz kapłański.

W d. 1-ym b. m. we wsi Niedabyl w gm. Stroniec w tejże gubernji, zgorzały dwa domy mieszkalne, dwie stodoły ze zbożem, obory i t. d.

Straty wynoszą około 2,000 rs., pomiędzy innemi spaliło się zboże nieubezpieczone, ocenione na 650 rs., oraz 73 rs. w gotówce.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 15-go sierpnia trwać będą wakacje dla dzieci, uczących się do ochrony XXI-ej przy ulicy Brukowej na Pradze.

— D. 15-go sierpnia, w zarządzie artyleryjskim okręgu warszawskiego, odbędzie się licytacja na sprzedaż z zakładów artyleryjskich kawałków metalowych różnych gatunków, rozdzielonych na 34 grup. Wadja są wymagane: przy grup 1-ej—rs. 1000, 2-ej—rs. 500, 3-ej—rs. 900, 4-ej—rs. 950, 5-ej—rs. 850, 6-ej—rs. 1500, 7-ej—rs. 1000, 8-ej—rs. 1000, 9-ej—rs. 1000, 10-ej—rs. 1000, 11-ej—rs. 400, 12-ej—rs. 700, 13-ej—rs. 1000, 14-ej—rs. 1000, 15-ej—rs. 600, 16-ej—rs. 400, 17-ej—rs. 1000, 18-ej—rs. 1000, 19-ej—rs. 1000, 20-ej—rs. 450, 21-ej—rs. 1800, 22-ej—rs. 1800, 23-ej—rs. 5600, 24-ej—rs. 5600, 25-ej—rs. 5600, 26-ej—rs. 5600, 27-ej—rs. 800, 28-ej—rs. 50, 29-ej—rs. 5000.

3000, 30-ej—rs. 5600, 31-ej—rs. 1800, 32-ej—rs. 1200, 33-ej—rs. 1200 i 34-ej—rs. 500.
D. 16-go sierpnia, o godz. 5½ po południu, w Towarzystwie dobroczynności, odbędzie się posiedzenie członków wydziału kasy pożyczkowej.

NEKROLOGJA.

Dr. MICHAŁ BOJASIŃSKI,

właściciel zakładu kąpielowo-leczniczego w Grodzisku.

Zmarł dnia 8-go b. m. w Krynicy. Złotki sprowadzone zotona do Grodziska, gdzie pochowane będą na miejscowym cmentarzu. O dniu pogrzebu zawiadomiamy osobne ogłoszenia.

Marjanna z Ruszkowskich

żona majstra szewskiego.

Opatrzona św. Sakramentami, po długiej i ciężkiej chorobie, zmarła dnia 13-go sierpnia 1894 r. w wieku lat 12. W głębokim smutku pozostali rodzice i siostra zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo w kościele katedralnym św. Jana, dnia 14 b. m., to jest we wtorek, o godzinie 10-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 6-ej po poł. na cmentarz powązkowski.

† S. p. Jadwisia Kosmulska,

córka Teofila i Leonji z Majewskich, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu dnia 12-go sierpnia 1894 r. w wieku lat 12. W głębokim smutku pozostali rodzice i siostra zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo w kościele katedralnym św. Jana, dnia 14 b. m., to jest we wtorek, o godzinie 10-ej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 6-ej po poł. na cmentarz powązkowski.

B. P. Bernard Rosenberg,

obywatel m. Warszawy,

po długiej chorobie, zmarł w Wiedniu dnia 8-go b. m., w 77-ym roku życia. O dniu pogrzebu oddzielne będą zawiadomienia.

B. P. Justyna z Heimannów

WALDENBERG,

po krótkich i ciężkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 12-go sierpnia r. b., przeżywszy lat 59. Pogrzebeni w głębokim smutku: synowie, córki, zięciowie, brat, siostra i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Miodowej Nr. 4, d. 14 b. m., to jest we wtorek, o godzinie 2-ej po poł. na cmentarz wyznania mojżeszowego.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Moskwa 13-go sierpnia. (Tel. Agencji półn.)—powodu zaślubin Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Księżny Kseni Aleksandrowny Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan ofiarował rs. 7143 dla rozdziału pomiędzy ubogich miasta Moskwy.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

London 13-go sierpnia. (Tel. Agencji półn.)—Szanghaj telegrafuje bliższe szczegóły o ostatnich potkaniach: Eskadra japońska bombardowała w piątek Wei-Hai-Wei. Składała się ona z 26-ku okrętów, niewiadomo wszakże, ile w tej liczbie było wojennych. Flota chińska nie pokazała się. Okręty japońskie i forty chińskie wymieniły ze sobą w przybliżeniu 50 wystrzałów działowych. Zaatakowanie portu Artur przez flotę japońską nastąpiło w piątek wieczorem. Ani Wei-Hai-Wei, ani port Artur skutkiem bombardowania nie ucierpiały.

ARESZTOWANIA.

Brussels 13-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.)—Anarchistę Verganda, który zakradł się do gmachu sądowego w Mons, aby podczas rozpraw wysadzić

go w powietrze, aresztowano. Przy rewizji, dokonanej przy nim, znaleziono siedem bomb.

URODZINY KRÓLEWSKIE.

Belgrad 13-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.)—Wszystkie instytucje i stowarzyszenia serbskie wysyłały do Niszu deputacje z powodu jutrzejszych urodzin królewskich i dojścia króla Aleksandra do istotnej pełnoletności (ur. d. 14-go sierpnia 1876-go r.; przyp. red.)

Berlin 13-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.)—Dzienniki tutejsze rozmaicie oceniają wyrok trybunału paryskiego w procesie anarchistów. Organy liberalne uważają cały proces za dzieło poronione, zachowawcze utrzymują, iż rząd francuski wobec werdyktu uniewinniającego popełnił ciężki błąd o nieobliczonych następstwach.

Wiadomości zagraniczne.

Berlin, 12-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Koniec sezonu.—Wykwintni oszuści.—Zjazd śpiewacki.)

Fizjognomja stolicy znowu zaczyna się ożywiać. W dniu jutrzejszym kończą się wakacje w wyższych szkołach tutejszych, to też dzisiaj już na ulicach pełno twarzy ogorziałych, na których pobyt w górach lub nad morzem wyraźnie wycisnął piętno.

Cesarz wraz z dworem wraca d. 17-go b. m. Policja tutejsza i szarlottenburska tropi obecnie ciekawą szajkę rzeźmieszków, którzy przez dłuższy czas obracali się w wielkim świecie tutejszym. Przed kilkoma tygodniami, krótko przed terminem, oznaczonym na wielkie corso kwiatowe, zjawili się w biurze właściciela pewnego tatarsalu tutejszego w dzielnicy zachodniej miasta dwie panie i jakiś jegomość.

Jedna z pań udawała księżniczkę G., druga jej towarzyszkę R., jegomość zaś sekretarza księżnej. Zamówili na corso jeden z najwspanialszych powozów za cenę 2,000 m. Księżna w rozmowie wspomniła, że zmuszona była do ucieczki z miasta swojego rodzinnego Bukaresztu, z powodu, że odmówiła zezwolenia na zaślubienie swoje z hrabią St. z Wiednia, którego jej rodzice życzyli sobie na zięcia. Formy towarzyskie tak miały wykwintne, że kompletne zjednała sobie zaufanie właściciela tatarsalu, który nie tylko zakredytował na corso kwiatowe, ale nadto dostarczał powozów i koni wierzchowych na kredyt po corso.

W pewnej restauracji, tuż obok tatarsalu, księżna w otoczeniu swoim z równą występowała swobodą i za wysokie sumy zamawiała obiady i drogie wina. Nagromadził się tam znaczny dług, który w części zapłacony był przez jednego z młodych arystokratów, tak, iż rozeszła się nawet wieść, iż księżna niebawem z nim się zaręczy. Koniec końców wydało się, że wesela, piękna księżna i jej otoczenie to szajka oszustów. Gdy sprawa się wydała, już ptaki uleciały z gniazda gdzieś w świat daleki. Skrzące poszukiwania dotąd nie dały rezultatu.

Strasznego sposobu samobójstwa próbowała nocy ostatniej pani Riekel z Halli, która z balkonu mieszkania swojego przy Wilhelmstrasse nr. 10 z trzeciego piętra rzuciła się na ulicę. Ciężkie odniosła pokaleczenia, lecz jest nadzieja utrzymania jej przy życiu.

W Regenburgu obecnie odbywa się 14-ty wiec ogólny towarzystw św. Cecylii, uprawiających śpiew kościelny. Bierze udział w rozprawach do 2,000 uczestników, a w tej liczbie księża, nauczyciele, dyrektorowie chórów ze wszystkich części Niemiec i Austrii. Są nadto goście z Holandji, Irlandji, Włoch, Rosji południowej i Ameryki północnej.

Paryż, 11-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Panie: Carnot i Périer.—Japonja i Chiny.—Wystawa r. 1900-go.)

Kilka ciekawych—a nigdzie dotąd nie ogłoszonych—szczegółów z prywatnego życia dwóch prezydentów: Carnota i Casimir-Périera. Udało mi się je otrzymać od kogoś, kto z natury swego zajęcia jest stałym—choć nie codziennym—gościem w salonach wszystkich ministerjów i pałacu elizejskiego.

Charaktery dzisiejszych mieszkańców pałacu elizejskiego różnią się ogromnie od charakterów mieszkańców poprzednich.

Carnot był ze wszystkiem *bon enfant*; pani Carnot była to troskliwa matka, dbająca o całe swe otoczenie; oboje byli dla wszystkich, bez względu na położenie, w hierarchji społecznej, niezmiernie uprzejmi, lecz zupełnie nie dbali o korzyści materialne; dlatego też, jak wiadomo, wyszli z Elizeum ubożsi, niż tam wchodzili.

Natomiast p. Casimir-Périer posiada, jak wiadomo, 9/10 akcyj kopalni w Anzin, co go czyni jednym z najbogatszych przemysłowców Francji, i z każdego jego ruchu, słowa i spojrzenia widać, że jest stworzony do rozkazowania. Małżonka jego w nieczem—prócz elegancji światowej—nie jest podobna do pani Carnot. Następujący przykład pokazuje, jak rozumie ona kierownictwo domem. Gdy p. Périer był jeszcze ministrem spraw zagranicznych a zarazem prezydentem ministrów, strojono, jak zwykle, fortepiany w gmachu przy quai d'Orsay, gmachu bardzo wytwornie urządzone, w przeciwieństwie do innych ministerjów, które mają być wewnątrz istniami „dziurami”, szczególniej ministerjum marynarki. Dwa z tych fortepianów były własnością osobistą państwa Casimir-Périer, trzeci—z urzędu stoi w ministerjum. Gdy stroiciel skończył swoją robotę, pani ministrowa wyszła do niego w skromnym szlafroku i wypłaciła należność, 10 fr., za nastrojenie dwóch fortepianów; wydatek ten został natychmiast zapisany do książki. Co do trzeciego fortepianu, pani P. odesłała stroiciela po pięćdziesiąt franków zapłatę do—administracji; tam mu robiono jakieś trudności wskutek nieporozumienia, ale gdy powrócił, skarżąc się na nie, pani milionowa powtórnie kazała mu iść do administracji rządowej, powołując się na istniejące w tej mierze rozporządzenia.

W ogóle pani Casimir-Périer jest niezmiernie wyrachowana i oszczędna; różni się zresztą od pani Grévy tem, że na wystawne przyjęcia żałować nie będzie, a uświetni je swemi arystokratycznymi koligacjami z hr. de Ségur itp. W stosunku do służby i niższych jest po pańsku chłodna: gdy pani Carnot przechodziła, żaden lokaj nie przerywał swego zajęcia; gdy pani Périer, zbliżywszy się cicho po grubych dywanach, zjawia się we drzwiach, lokaje zrywają się i stają, jak żołnierze do apelu. Dzieci jednak—synek i córeczka—są wychowane w zasadach grzeczności i jeśli zobaczą w salonach kogoś z obcych, nie przejdą bez powiedzenia mu: *bonjour, monsieur*. A podobno w stosunku do pracujących nie jest to rzeczą pospolitą u dzieci bogatego mieszczaństwa francuskiego, wśród którego 40-miljonowi państwo Casimir-Périer zajmują jedno z pierwszych miejsc.

„Chine savante, sage et fine,
Japon léger, songeur, chantant...”

jak te dwa wojujące obecnie narody nazywa poeta, Karol Morice—spotkały się wczoraj w sposób zupełnie pokojowy... na dworcu północnym. Przeszło 50 oficerów japońskich wyjechało tamtędy do Londynu, a z tamąd na Southampton do ojczyzny, gdzie ich wezwano dla wzięcia udziału w wojnie; był między niemi generał artylerji Oku, który tu przybył prosto z Petersburga. Razem z nimi wyjeżdżało kilku chińczyków, którzy bardzo przyjaźnie rozmawiali ze swemi wrogami i nawet będą z Southampton jechać na jednym parowcu z nimi. Został jeszcze w Paryżu książę Komatsu, krewny mikada, który prowadzi pertraktacje z dostawcami różnych przyborów dla wojska i wyjedzie dopiero w przyszłym tygodniu; jest on porucznikiem w marynarce japońskiej, ma lat 25. Dostawcy zjawiają się w jednakowo dużej liczbie z propozycjami do obydwóch poselstw: chińskiego i japońskiego.

Nareszcie biorą się na serio do przygotowań do wystawy w 1900-ym r. Dziś ukazał się w *Dzienniku urzędowym* dekret ministra handlu i przemysłu, określający warunki konkursu między inżynierami i architektami na plan ogólny przyszłej wystawy. Obejmuje ona ogromną przestrzeń—przestrzeń trzech dawniejszych wystaw: pałac przemysłu, oba brzegi Sekwany aż do Trocadera, Trocadero, esplanadę Inwalidów i pole Marsowe. Do konkursu stanąć mogą jedynie francuzi; warunki konkursu ułatwiono na korzyść młodych i niezamożnych przez to, że ograniczono ściśle rozmiary planów: dawniej inżynierowie bogaci, mający własne biura i pracowników, robili plany na wielką skalę i tem zwyciężali mających mniejsze zasoby. Prawdopodobnie główne wejście będzie w pałacu Przemysłu, bo warunki konkursu są tak swobodne, że pozwalają projektodawcom zachować lub zniszczyć dotychczasowe budowle, nie wyłączając nawet wieży Eifla, wykluczając jedynie Trocadero.

Nowością będzie wystawa wodna i zabawy na Sekwanie, której spora część zawarta będzie w terenie wystawy i przecięta jeszcze jednym szerokim mostem naprzeciwko pałacu Inwalidów. Zajmującą też nowość proponuje rada Deville: aby zamiast ogromnej galerji, obejmującej wszelkie maszyny, reprodukowano oddzielnie papiernie, młyny, kuźnie i inne budowle przemysłowe. Termin konkursu upływa za cztery miesiące. Obecnie wiadomo już, że opłata za wejście wynosić będzie 1 franka, z wyjątkiem pewnych dni uprzywilejowanych.

Reym, 8-go sierpnia.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)
(Wyjazd królowej.)

Ojciec św., który się ma zawsze jaknajlepiej, przechodząc przez muzeum egipskie w Watykanie, zwiędzał nowe albo raczej odnowione muzeum wschodnie, które otwarto dla publiczności. Oprawdzał Papieża pp.: Galli, dyrektor jeneralny muzeów watykańskich, i Horacy Marucchi, dyrektor egipskiego.

Dopiero co przybyła pielgrzymka amerykańska, która

D.

Ed. N.

Дозволено Цензурою Варшава 1 (13) Августа 1894 г.
i Antoni Pietkiewicz (Adam Prug)